EL CAMÍ DE SANT JAUME

de Vilafranca del Penedès a Sant Jaume dels Domenys

Tram d'enllaç amb el Camí de Sant Jaume de Catalunya

18,5 Km

Basílica de Santa Maria · Vilafranca

CENTRE EXCURSIONISTA DEL PENEDÈS

Vilafranca del Penedès - Sant Jaume dels Domenys

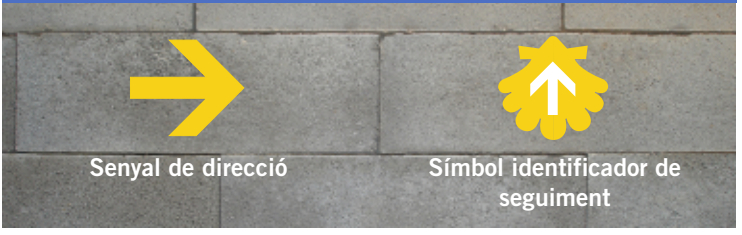
18,5 Km

Tram d'enllaç amb el Camí de Sant Jaume de Catalunya

Índex

Presentació 3
Situació 4
Punts d'interès 5
Dades tècniques 8
Itinerari 9
Serveis 13
Mapa de recorregut 14

Senyalització

Senyal de direcció

Símbol identificador de seguiment

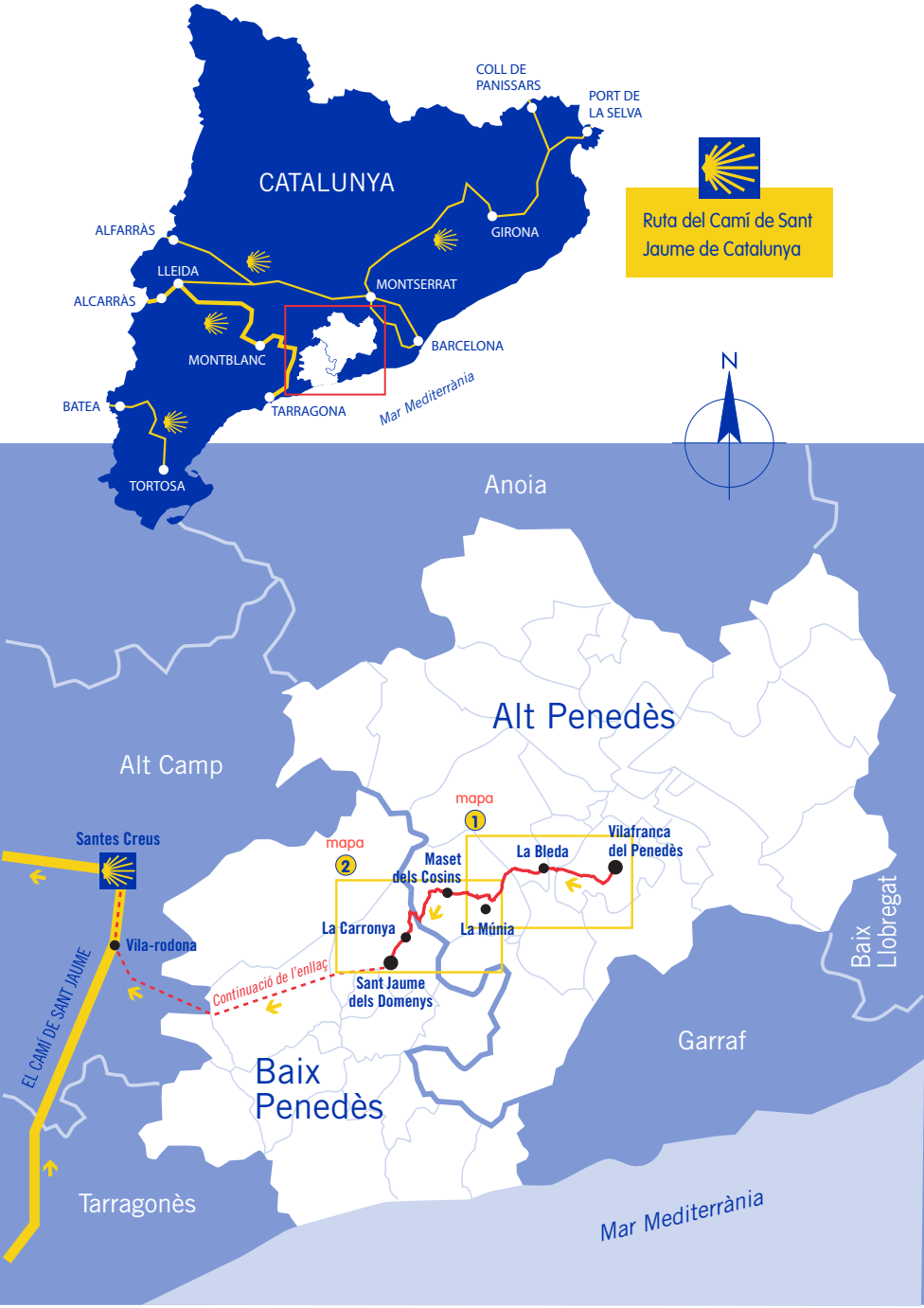
Presentació

Amb aquest tram de camí de Vilafranca del Penedès a Sant Jaume dels Domenys, el Centre Excursionista del Penedès facilita que la gent de Vilafranca i rodalia que vulgui fer el tradicional camí a la capital xacobea pugui sortir a peu de casa seva i arribar a Sant Jaume dels Domenys. Des d'aquí continua un altre tram, també senyalitzat, que a Vila-rodona enllaça amb el brancal del Camí de Sant Jaume de Catalunya que surt de Tarragona i passa per Lleida per entrar a l'Aragó per Alcarràs.

L'itinerari que proposem té l'origen en l'evidència històrica que existia una via de pelegrinatge que passava per dins del Penedès, es creu que seguint part del traçat de la Via Augusta. La referència més antiga d'aquesta via la trobem al *Llibre vermell* de Montserrat (manuscrit del segle XIV), en algunes estrofes de la cançó *Chanson nouvelle*. Aquestes estrofes esmenten el pas per les poblacions de Tarragona, el Vendrell, Vilafranca, la Granada, Pierola, Collbató i el monestir de Montserrat.

El camí, a més de l'origen que el motiva, també respon a components de tipus cultural, turístic i esportiu. Proposa al practicant gaudir d'una etapa caminant o amb bicicleta per un traçat suau i accessible, amb contacte permanent amb la natura i permet conèixer les poblacions i els elements singulars que es troben durant el trajecte i el paisatge que l'envolta.

Situació

COLL DE PANISSARS
PORT DE LA SELVA
CATALUNYA
GIRONA
ALFARRÀS
LLEIDA
ALCARRÀS
MONTSERRAT
MONTBLANC
BARCELONA
BATEA
TARRAGONA
Mar Mediterrània
TORTOSA
Ruta del Camí de Sant Jaume de Catalunya
N
Anoia
Alt Penedès
Alt Camp
mapa 1
mapa 2
Vilafranca del Penedès
La Bleda
Maset dels Cosins
La Múnia
La Carronya
Sant Jaume dels Domenys
Santes Creus
Vila-rodona
Continuació de l'enllaç
EL CAMÍ DE SANT JAUME
Baix Llobregat
Garraf
Baix Penedès
Tarragonès
Mar Mediterrània

Punts d'interès

Km 0,0

VILAFRANCA DEL PENEDÈS (Alt Penedès)

Capital de la comarca de l'Alt Penedès. El seu origen és de principis del segle XII. Neix al voltant d'una antiga torre anomenada Dela, en un lloc imprecís, a prop de la Via Augusta, i a l'època medieval va efectuar el seu gran creixement.

Km 0,0

BASÍLICA DE SANTA MARIA

Església d'estil gòtic del segle XIII que està situada a la plaça de Jaume I, al centre del nucli medieval de la població de Vilafranca del Penedès.

Km 0,3

CONVENT I ESGLÉSIA DE SANT FRANCESC

És una construcció del segle XIII que actualment conserva l'església i el claustre. A l'interior es pot veure el retaule de Sant Jordi i la Mare de Déu, del segle XIV.

Km 0,7

CREU DE SANT SALVADOR

És una creu d'origen gòtic, en una de les cares s'hi pot veure la Crucifixió i a l'altre la Verge Maria, i al capitell diferents escuts. Està situada en una de les entrades principals de la vila.

Km 3,8

TORRE DE LES AIGÜES

Construcció ubicada al municipi de Pacs del Penedès. Té l'arquitectura típica de principis del segle XX i la seva finalitat principal havia estat la de proveir d'aigua el municipi de Vilafranca del Penedès.

Km 3,9

RIU FOIX

Riu que travessa tot el Penedès i desemboca al mar Mediterrani. Té una longitud de 42 km. En èpoques anteriors, quan el riu portava més aigua, s'hi van construir molins per moldre cereals, actualment desapareguts.

Km 4,6

LA BLEDA Sant Martí Sarroca (Alt Penedès)

És un mot d'origen àrab referit a una residència important o amb un petit nucli poblacional. Pertany al municipi de Sant Martí Sarroca.

Km 6,3

TURÓ DE CAL RIGOL

Lloc enlairat amb pins pinyoners, des d'on es divisa una gran part de la plana penedesenca. Al voltant, s'hi troben grans masies, que formen el barri de Cal Rigol.

Km 8,2

CASTELL DE PUJADES

Data de l'any 1177. Actualment és una casa pairal fortificada amb una torre circular i uns sòlids murs amb contraforts.

Km 9,1 *—Variant*

LA MÚNIA Castellví de la Marca (Alt Penedès) *a 550 metres.*

És el nucli principal i capital del municipi de Castellví de la Marca. Almúnia és un topònim d'origen àrab que designa una horta, una granja o un jardí.

Km 11,5

MASET DELS COSINS Castellví de la Marca (Alt Penedès)

Una de les barriades que conformen el municipi de Castellví de la Marca, possiblement formada a conseqüència del despoblament de l'antic poble que estava sota el castell.

Km 11,8

RIERA DE MARMELLAR

És afluent del riu Foix. Neix als vessants orientals del Montagut, que forma part de la serralada que separa el Penedès de les valls del Gaià.

Km 12,6

ESGLÉSIA DE SANT SADURNÍ

Antiga església romànica parroquial de Castellví de la Marca del segle XI.

Km 12,6 —*Opcional*

EL CASTELLOT a 675 metres.

Castell situat dalt d'un turó de 464 metres d'altitud. Té adossada la capella de Sant Miquel. El conjunt està datat del segle X. La seva silueta és visible des de molts llocs del Penedès. És molt característica la gran balma que hi ha sota el castell.

Km 13,6

LA TORRETA

Torre medieval rodona de dimensions petites que servia de defensa als habitants de la zona. Posteriorment s'ha construït una masia adossada a la torre.

Km 16,7

LA CARRONYA Sant Jaume dels Domenys (Baix Penedès)

Caseria del municipi de Sant Jaume dels Domenys dividida en dos nuclis, la Carronya de Dalt i la Carronya de Baix. La Carronya de Baix és un arrenglerament de cases a poca distància de l'anterior. Els dos nuclis són a la vora del torrent de Cornudella.

Km 18,5

SANT JAUME DELS DOMENYS (Baix Penedès)

Apareix documentat amb el nom de Villa Domenio l'any 938. Es creu que el municipi és d'origen romà. En destaca l'aqüeducte romà (s. IV dC), l'obra hidràulica de més interès arqueològic que es conserva al Penedès.

Sínia. *La Carronya*

AQÜEDUCTE ROMÀ s. IV dC. *Sant Jaume dels Domenys*

Dades tècniques

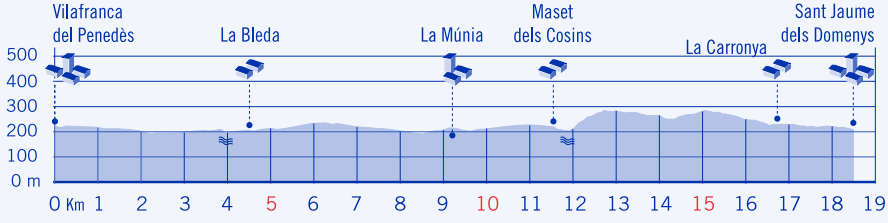
horari: temps estimat	**4 h 37 min**
desnivell de pujada	**362 m**
desnivell de baixada	**384 m**
alçada màxima	**286 m**
alçada mínima	**183 m**
dificultat en el desplaçament	**fàcil**
distància horitzontal	**18,5 km**
ciclable	**100%**
tram accessible	**12,3 km**

Apte per fer-ho a peu o amb bicicleta tot terreny

Nota: Els horaris que es marquen en la descripció de l'itinerari són orientatius, amb un pas aproximadament de 4 km per hora i sense comptar les parades.

Coordenades:
Punt d'inici. 41º20'48.84" N - 1º41'48.89" E
Punt d'arribada. 41º17'57.97" N - 1º33'32.62" E

perfil

Itinerari

Km 0. La sortida de Vilafranca és des de la plaça de Jaume I, situats d'esquena a les escales de la façana principal de la basílica de Santa Maria. Al davant, tenim el Palau Reial, que ara és la seu del Vinseum, i ens dirigim a la porta d'entrada. Uns metres a l'esquerra comença el carrer de Sant Bernat, que seguim fins al final, on trobem l'Oficina de Turisme de Vilafranca, al carrer d'Hermenegild Clascar, núm. 2.

Km 0,109 (1 min) Travessem el carrer pel pas de vianants, girem a l'esquerra pujant en direcció al centre de la vila pel carrer del General Prim, passem pel davant de Cal Figarot, seu dels Castellers de Vilafranca, i arribem a una cruïlla.

Km 0,223 (3 min) A la dreta trobem el carrer de Sant Pere, que seguim. Al cap de pocs metres, a l'esquerra, podem contemplar el convent i l'església de Sant Francesc. Seguim aquest carrer fins al final, on hi ha la creu de Sant Salvador, que donava entrada a la vila per la part sud.

Km 0,766 (11 min) A continuació, trobem una gran rotonda i el carrer de Lluís Companys, que travessem, per arribar al parc de Sant Salvador. Passem el parc per l'esquerra sense accedir-hi, continuant en la mateixa direcció que portàvem, per sota d'una filera d'uns magnífics til·lers. Passem per davant de l'institut Eugeni d'Ors i arribem al carrer d'Eugeni d'Ors.

Km 1,023 (15 min) Travessem el carrer pel primer pas de vianants, fins a trobar el carril bici, que ja no hem de deixar fins a la sortida de la vila. Girem a la dreta per passar per davant de la porta de la fundació l'Espiga, seguint el carril bici fins a la cruïlla del carrer de la Múnia.

Km 1,204 (18 min) Travessem el carrer i seguim en la mateixa direcció, ara per l'avinguda del Montmell, fins a la cruïlla del carrer de Pere el Gran.

Km 1,606 (24 min) Agafem el carrer cap a l'esquerra fins a trobar un pal indicador del camí de la Bleda, que també és el PR-154.

Km 1,782 (26 min) Agafem aquest camí, que tenim al davant.

Km 1,883 (28 min) Cruïlla de camins. Seguim recte pel PR-154.

Km 2,344 (35 min) Travessem la riera de Llitrà, antigament anomenada Vitrà per la vil·la romana de Vitrau, d'ubicació desconeguda. Aquesta riera dóna aigües al riu Foix. Més endavant trobem un pal indicador. Deixem un camí a l'esquerra i anem en direcció a la torre de les Aigües.

Km 3,273 (49 min) Encreuament. Agafem el camí que segueix recte en direcció a la torre de les Aigües. A l'esquerra veiem a la llunyania un gran casalot: és el castell de la Bleda, documentat des del 1121.

Km 3,554 (53 min) Cruïlla. Travessem un camí rural asfaltat (atenció al pas de vehicles) i seguim recte.

Km 3,810 (57 min) Torre de les Aigües. Agafem un camí cimentat que surt a l'esquerra i que baixa en direcció al riu.

Km 3,959 (59 min) Travessem el riu Foix per sobre unes passeres. És un riu amb poc cabal; en època de sequera no hi baixa gens d'aigua. Seguim endavant. A la dreta del camí i tapat per la vegetació hi ha el molí de Baix.

Km 4,171 (1 h 02 min) Masia del molí de Dalt. Girem a l'esquerra en direcció al veïnat de la Bleda. Anem deixant diferents trencalls a dreta i esquerra fins a trobar una carretera, que travessem.

Km 4,617 (1 h 09 min) A l'esquerra tenim les caves Jové Martí, pintades de blanc. Passem pel costat de l'edifici i seguim endavant fins a la sortida del poble, on trobem una bifurcació. Agafem el camí de l'esquerra. Travessem el torrent de les Rasetes.

Km 5,074 (1 h 16 min) Masia Farriol. Seguim endavant per la dreta.

Km 5,522 (1 h 22 min) Masia de Cal Viudo. Doble gir per passar seguidament per davant d'una granja de conills situada al costat de la masia de Cal Termes. Davant de la porta hi ha un camí a l'esquerra. El deixem i seguim recte en direcció a un grup de pins que veiem a la llunyania.

Km 6,308 (1 h 34 min) Turó i pins del barri de Cal Rigol. Val la pena pujar sobre l'esplanada on hi ha els pins per contemplar una àmplia panoràmica del Penedès. Seguim en la mateixa direcció que portàvem. Quan comencem a baixar deixem un camí a la dreta.

Km 6,702 (1 h 40 min) Passem a tocar de les granges de pollastres de Cal Sendo. Tot seguit travessem el torrent de la Fam i entrem al terme municipal de Castellví de la Marca.

Km 6,970 (1 h 44 min) Carretera BV-2128. La travessem, anem uns metres a la dreta i trobem un camí asfaltat a l'esquerra, que agafem, en direcció a Ratera. Fent via pel camí principal deixem diferents camins a dreta i esquerra.

Km 8,246 (2 h 03 min) Deixem un camí a l'esquerra que porta al castell de Pujades. Més endavant trobem la carretera B-212.

Km 8,527 (2 h 07 min) Agafem la carretera cap a la dreta i continuem uns 140 m. (Atenció! Carretera amb molt de trànsit.) Davant nostre veiem el poble de la Múnia, al qual no hem d'arribar.

Nota: Qui vulgui anar al poble de la Múnia ha de seguir la carretera i passar per davant del cementiri fins a trobar la població.
Per tornar a enllaçar amb l'itinerari principal, ha d'anar davant del restaurant Ca l'Enric, situat a la carretera principal per on ha entrat al poble, agafar el carrer Ponent, que surt al davant, i seguir les indicacions del carrer Fondo fins a arribar al punt km 9,794, on s'enllaça amb el camí principal.

Km 8,667 (2 h 10 min) Camí rural asfaltat que agafem cap a la dreta. El seguim uns 350 m fins a trobar a l'esquerra un ametller i unes alzines. (Atenció! Gir de 90°, canvi de sentit). D'aquí surt un camí a l'esquerra poc definit.

Km 9,020 (2 h 15 min) Agafem el camí. Passem pel costat de vinyes fins a trobar un camí rural asfaltat, que travessem.

Km 9,333 (2 h 19 min) Continuem recte, ara baixant per un camí que segueix un fondal, fins a trobar un camí asfaltat que porta al barri de Pedrés.

Km 9,703 (2 h 25 min) Agafem el camí en direcció a l'esquerra i, al cap d'uns metres després de passar un pont, ens decantem a la dreta per un camí asfaltat, anomenat camí del carrer Fondo, fins que trobem la masia de Cal Suau.

Km 10,439 (2 h 36 min) Girem a l'esquerra. Passada la casa, que ens queda a la dreta, el camí torna a ser de terra i ascendent fins a la masia de Cal Jaume de Puig-rodó, situada dalt d'un turó.

Km 10,813 (2 h 42 min) Passem pel costat de la masia. Més endavant, en un trencall de camins, seguim recte i ens trobem la masia de Cal Pontons. Passem per davant deixant la casa a la dreta, on podem veure uns magnífics pins. Al davant, a la llunyania, veiem un campanar, que és on ens dirigim, i, al seu darrere, dalt d'un turó, la silueta del Castellot de Castellví.

Km 11,505 (2 h 52 min) Maset dels Cosins. És un barri del municipi de Castellví de la Marca. Passem per dintre la població, continuem tot recte i arribem a la carretera BV-2176, que seguim cap a la dreta. Passem per sobre de la riera de Marmellar i arribem a una bifurcació.

Km 12,283 (3 h 04 min) Deixem la carretera que seguíem i agafem un camí asfaltat que puja recte en direcció a l'església de Sant Sadurní. A l'esquerra deixem un camí rural asfaltat que va al barri de Cal Margarit.

Km 12,640 (3 h 09 min) Església romànica de Sant Sadurní (s. XI). Antiga església parroquial de Castellví de la Marca. Ens trobem al peu de la muntanya on s'enlaira el Castellot de Castellví de la Marca, de 464 metres d'altitud. Passem per davant de la porta de l'església i agafem a l'esquerra un camí de terra que baixa.

Nota: Si es vol pujar al Castellot, surt un camí de darrere l'església, marcat amb senyals de PR, que ens porta dalt del turó. És un sender molt costerut i anar i tornar pot representat una hora aproximadament.

Km 13,572 (3 h 23 min) Masia de la Torreta, amb una torre de defensa adossada. Continuem pel camí principal. Al cap de pocs metres deixem un camí a l'esquerra i seguim fins que després d'una petita pujada trobem un camí asfaltat.

Km 14,305 (3 h 34 min) Seguim el camí cap a la dreta tot pujant. Més endavant trobem un pal que indica el desnivell (16%).

Km 14,737 (3 h 41 min) Quan el desnivell disminueix deixem el camí asfaltat per un camí de carro a l'esquerra (Atenció! Gir de 90°, canvi de sentit). En aquest punt entrem a la comarca del Baix Penedès. Seguim aquest camí, que no deixem fins a trobar una pista.

Km 15,066 (3 h 45 min) Agafem la pista cap a l'esquerra, seguint una línia elèctrica. Aquest camí va a tocar del torrent de Gomila, que tenim a la dreta, i, a la nostra esquerra, vinyes. Continuem un bon tros pel costat del torrent fins que el camí es bifurca, i agafem el de la dreta, que baixa i travessa el torrent per després pujar a buscar la carretera TV-2121 de Gomila o carrer de Montserrat.

Km 16,541 (4 h 08 min) Agafem la carretera cap a l'esquerra i passem per davant les cases de la Carronya de Baix.

Km 16,805 (4 h 12 min) Final de les cases. Deixem la carretera, que gira a l'esquerra. Seguim recte per un camí rural asfaltat i en deixem un altre que marxa per la dreta. Passat un petit desnivell, ja podem veure Sant Jaume dels Domenys. Al marge dret d'aquest camí trobem uns magnífics exemplars de margallons.

Km 17,802 (4 h 27 min) Trencall de camins al costat d'un bosquet. A l'esquerra tenim la gran masia de Cal Pau. Continuem recte fins a arribar a la carretera B-212, que travessem.

Km 18,005 (4 h 30 min) En aquest punt entrem a la població de Sant Jaume dels Domenys. Quan trobem una petita plaça, agafem el carrer de la dreta, pel qual no poden circular els cotxes. És el camí Vell, que ens porta fins a la carretera TP-2442, amb el nom de Prat de la Riba. La seguim per la vorera cap a l'esquerra i per davant de la cooperativa. Travessem altre cop la carretera.

Km 18,500 (4 h 37 min) Arribem a la plaça del Reverend Andreu Marsé, que es troba davant de l'església parroquial de Sant Jaume i al costat de l'Ajuntament.

Aquí donem per acabada la descripció d'aquesta ruta des de Vilafranca a Sant Jaume dels Domenys.

Des de Sant Jaume el camí ja està marcat per enllaçar amb el que va al monestir de Santes Creus i la vila de Montblanc. Més endavant també enllaça amb el que surt de Montserrat i passa per Lleida per entrar a l'Aragó per Alcarràs. Aquest blancal català junt amb altres formen el Camí de Sant Jaume de Galícia a Catalunya.

Serveis

LOCALITAT / BARRI	SERVEIS	HABITANTS	AJUNTAMENT
Vilafranca del Penedès		39.221	93 892 03 58
La Bleda *–Sant Martí Sarroca*		270	93 899 11 11
La Múnia *–Castellví de la Marca*		821	93 891 80 77
Maset dels Cosins *–Castellví de la Marca*		62	93 891 80 77
La Carronya *–Sant Jaume dels Domenys*		59	977 67 71 13
Sant Jaume dels Domenys		658	977 67 71 13

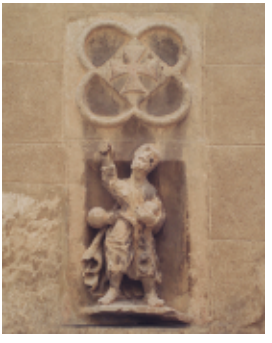
informació

CENTRE EXCURSIONISTA DEL PENEDÈS C/ Pare Martí Grivé, 11 • 08720 Vilafranca del Penedès Tel. 93 817 22 41 • secretaria@cet.cat • www.cep.cat

OFICINA DE TURISME DE VILAFRANCA DEL PENEDÈS C/ Hermenegild Clascar, 2 • 08720 Vilafranca del Penedès • Tel. 93 818 12 54 • turisme@vilafranca.org • www.turismevilafranca.com

AJUNTAMENT DE CASTELLVÍ DE LA MARCA Avinguda Catalunya, 6 La Múnia
08732 Castellví de la Marca • Tel. 93 891 80 77 • marca@diba.cat • www.castellvidelamarca.cat

AJUNTAMENT DE SANT JAUME DELS DOMENYS Plaça de Joan Roig, 2 • 43713 Tarragona
Tel. 977 67 71 13 • ajuntament@santjaumedelsdomenys.cat • www.santjaumedelsdomenys.cat

FORNÍCULA amb l'escultura d'un Pelegrí
Casa de la Pia Almoina. —Vilafranca del Penedès

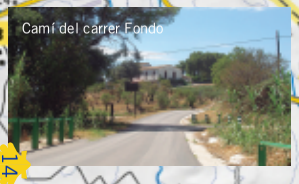

CERÀMICA amb la imatge de l'Apòstol
Plaça del Reverend Andreu Marsé. —Sant Jaume dels Domenys

mapa 1 Vilafranca - Sant Jaume dels Domenys · 18,5 Km

TRAM ACCESSIBLE

TRAM D'ENLLAÇ AMB EL CAMÍ DE SANT JAUME DE CATALUNYA

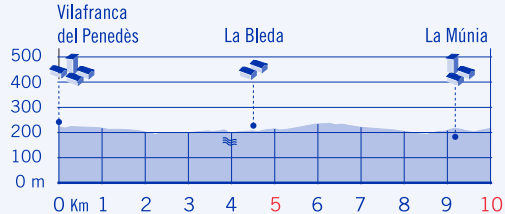

perfil

mapa 2

TRAM ACCESSIBLE

Planes d'en Perull

Lloc de descans

Maset dels Cosins

La Carronya

Sant Jaume dels Domenys

La Múni

Continuació de l'enllaç

perfil

El tram té una longitud de 18,5 km, transcorre per les comarques de l'Alt i el Baix Penedès i passa per sis municipis. Surt de Vilafranca, llinda amb els Monjos i Pacs, s'endinsa al municipi de Sant Martí Sarroca, travessa el de Castellví de la Marca i acaba a Sant Jaume dels Domenys. El pas per aquesta zona i la seva orografia permet veure la gran plana del Penedès i albirar el mar Mediterrani.

El camí discorre per un entorn rural i agrícola: permet passar per masies, horts i terres de conreu, on predomina especialment la vinya, la qual, al llarg de les estacions de l'any, fa canviar el color del paisatge: a l'estiu amb el verd intens dels pàmpols; a la tardor amb els tons daurats, vermellosos i ocres.

El llegat històric del camí també és important, ja que les terres per on passa són part de la Marca Hispànica, tal com ho testimonien les seves esglésies, torres i castells. El Castellot de Castellví de la Marca n'és el màxim exponent.

Disseny gràfic: OSUNA DISSENY

En conveni amb:

AJUNTAMENT VILAFRANCA DEL PENEDÈS

CEP
CENTRE EXCURSIONISTA DEL PENEDÈS